

Eftervidereuddannelse i bæredygtighed og grøn omstilling

Dag 1: Kampen om Naturen

Hans Henrik Bruun, lektor, Biologisk Institut

Artikler:

- Er insekterne ved at forsvinde?
https://aktuelnaturvidenskab.dk/fileadmin/Aktuel_Naturvidenskab/nr-3/AN3-2019-er-insketerne-ved-at-forsvinde.pdf
- Tema om vilde bier i Kaskelot 2018
 - Vilde bier i Danmark – af Beate Strandberg, Hans Henrik Bruun & Morten D. D. Hansen
 - Status, trusler og bevarelse af vilde bier – af Beate Strandberg, Rasmus Ejrnæs, Jonas Geldmann, Hans Henrik Bruun & Carsten Rahbek
- Artikler der opridser diskussionen i faglige kredse om biodiversitetens nytteværdi eller mangel på samme:
<https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/biologer-frygter-ukritisk-forskning-i-biodiversitet>
- <https://pov.international/biodiversitet-hvad-skal-vi-med-vilde-jordbier-og-andre-vilde-jordboer/>
- <https://dm.dk/bio/artikler/alle-artikler/biodiversitet/fire-myter-om-natur-og-biodiversitet>
- Guardian artikel om studiet:
<https://www.theguardian.com/environment/2018/may/21/human-race-just-001-of-all-life-but-has-destroyed-over-80-of-wild-mammals-study>
- <https://ourworldindata.org/europe-mammal-comeback>
- <https://ourworldindata.org/large-mammals-extinction>
- En avisfeature om naturens og biodiversitetens udvikling i Danmark over de seneste par hundrede år: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/historier/naturen>

Data og grafik:

- Ressource til globale statistiske data: <https://ourworldindata.org/>
- Grafik fra Powerpoint hentet fra denne korte artikel: <https://ourworldindata.org/wild-mammals-birds-biomass>
- Biodiversitetskortet, som I brugte i vores Gribskov-case: <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=miljoegis-plangroendk>
- Eaths-per-capita-indexet: <https://www.overshootday.org/how-many-earths-or-countries-do-we-need/>
- Statens Naturhistoriske Museum: <https://forskerdata-tool.dk/>
- Data om og sammenhængen mellem plantediversitet og resurserigelighed i økosystemer: <https://forskerdata-tool.dk/braendenaelde/>

Naturnationalpark Gribskov

- Projektbeskrivelse og overordnede retningslinjer for forvaltning af Naturnationalpark Gribskov: https://naturstyrelsen.dk/media/300326/gribskov_projektbeskrivelse_endelig020921.pdf

Stine Krøyer, lektor, Institut for Antropologi

- Astrid Oberborbeck Andersen, Stine Krøyer, Cecilie Rubow og Matti Weisdorf (2021) Arter. Tidsskriftet Antropologi nr 83 (tilgængeligt online) <https://tidsskrift.dk/tidsskriftetantropologi/issue/view/9395>
- Norsk artikel om politisk økologi (miljø konflikter), skrevet til professionshøjskole niveau: <https://www.scanvik.dk/da/product/samfundsvidenskaber/9788215026527>
- Territories of Difference (2008), Duke University Press. <https://www.dukeupress.edu/territories-of-difference>
- Simon Kjær, Stine Krøyer og Lars Tønder (red) (2023, under udgivelse) Grøn samfundsteori: tanker til en økologisk krisetid. Hans Reitzels Forlag.

Dag 2: Hvad kan og skal samfundet bære – socialt, politisk og økonomisk?

Links:

- Video fra Landbrug & Fødevarer: <https://www.youtube.com/watch?v=Vc0KD5T4V4A>
- Temanummer om bæredygtighed i samfundsfagligt og samfundsfagsdidaktisk perspektiv, Anders Blok: <https://forlagetcolumbus.dk/polis/polis-nr-5-2022>

Jens Friis Lund, professor, Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi

Links fra Casepræsentation:

- Rockström, J., Steffen, W., Noone, K. *et al.* A safe operating space for humanity. *Nature* **461**, 472–475 (2009). <https://doi.org/10.1038/461472a>
- Wang-Erlandsson, L., Tobian, A., van der Ent, R. J., Fetzer, I., te Wierik, S., Porkka, M., Staal, A., Jaramillo, F., Dahlmann, H., Singh, C., Greve, P., Gerten, D., Keys, P.W., Gleeson, T., Cornell, S. E., Steffen, W., Bai, X., Rockström, J., (2022). Towards a green water planetary boundary. *Nature Reviews Earth & Environment*. <https://doi.org/10.1038/s43017-022-00287-8>
- Klimarådet 2022. Danmarks Klimamål - Vurdering af Danmarks nuværende og kommende klimamål i et globalt klimaperspektiv. <https://klimaraadet.dk/da/analyse/danmarks-klimamaal>
- Matthews HD, Wynes S. 2022. Current global efforts are insufficient to limit warming to 1.5°C. *Science*. 376(6600), 1404–1409.
- Ollikainen, M., S. Weaver and J. Seppälä 2019. An approach to Nationally Determined Contributions consistent with the Paris Climate Agreement and climate science: Application to Finland and the EU. The Finnish Climate Change Panel Report 7/2019. https://www.ilmastopaneeli.fi/wp-content/uploads/2019/10/Finlands-globally-responsible-contribution_final.pdf
- German Advisory Council on the Environment 2022. A justified ceiling to Germany's CO2 emissions - Questions and Answers on its CO2 budget. https://www.umweltrat.de/SharedDocs/Downloads/EN/04_Statements/2020_2024/2022_09_The_CO2_budget_approach.html